

Záznam z jednání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů (dále jen „Rada“) **konaného dne 12. září 2013**

Místo jednání: Praha, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, místnost č. 56 („Klub“) (od 14:30 do 17:45 hod.)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci):

	Jméno	Organizace
1.	PhDr. Marie Čermáková <i>místopředsedkyně Rady</i>	Sociologický ústav AV
2.	Mgr. Jan Dobeš <i>místopředseda Rady</i>	MPSV
3.	PhDr. Eva Ferrarová	MV
4.	Ing. Zdeňka Fidlerová	MF
5.	Ing. Jaromír Fryč <u>Zástupce:</u> PaedDr. Jaromír Krejčí	MŠMT
6.	Mgr. Jana Chržová	Český svaz žen
7.	PhDr. Martin Jára	Liga otevřených mužů
8.	Mgr. Ruť Kolínská	Síť mateřských center
9.	Mgr. Jindřiška Krpálková	KOORDONA
10.	JUDr. Ing. Jiří Nováček <u>Zástupce:</u> JUDr. Pavel Dvořák	MMR
11.	Ing. Petr Pavlík, Ph.D.	FHS UK
12.	Mgr. Martin Plíšek <u>Zástupkyně:</u> Mgr. Petra Markovičová	MZD
13.	Mgr. Lenka Ptáčková Melicharová	MO
14.	Mgr. Jan Sixta <u>Zástupkyně:</u> Mgr. Ivana Skuhrovcová	MZE
15.	Bc. Helena Skálová	Gender Studies
16.	Mgr. Jana Smiggels Kavková	Česká ženská lobby
17.	Ing. Jan Srb <u>Zástupce:</u> Mgr. Daniel Chytil	ČSÚ
18.	Mgr. Monika Šimůnková <i>Místopředsedkyně Rady</i>	zmocněnkyně vlády pro lidská práva
19.	PhDr. Iva Šmídová, Ph.D. <u>zástupkyně:</u> Bc. Kristýna Kozlovská	FSS MU
20.	Mgr. Pavla Špondrová	ProEquality
21.	Mgr. Veronika Šprincová	Fórum 50 %
22.	Mgr. Michal Uhl	Zastupitelstvo MČ Praha 2
23.	Jan Wiesner	zaměstnavatelé RHSD
24.	RNDr. Vladimír Zavázal, CSc. <u>Zástupkyně:</u> Mgr. Vladimíra Kosičková	MZV

Omluvené nebo nepřítomné členky a členové:

	Jméno	Organizace
1.	Ing. František Koníček	MPSV
2.	Dana Machátová	odborní RHSD
3.	Mgr. Michaela Marksová Tominová	Asociace pro rovné příležitosti

Hostky a hosté:

	Jméno	Organizace
1.	JUDr. Pavel Dvořák	MMR
2.	PhDr. Eva Ferrarová, Ph.D.	MV
3.	PhDr. Hana Frýdová	MŠMT
4.	Mgr. Bronislava Jonitová	MO
5.	Mgr. Kateřina Kalivodová	MK
6.	Mgr. Vladimíra Kosičková	MZV
7.	PaedDr. Olga Marcalíková	MD
8.	Mgr. Petra Markovičová	MZD
9.	Mgr. František Nestával	MPO
10.	Mgr. et Mgr. Aneta Plavinová	Úřad vlády ČR
11.	MUDr. Ferdinand Polák, Ph.D.	MZD
12.	Mgr. Kateřina Ptáčková	UK
13.	Hana Sajfrtová	MPSV
14.	Mgr. Ivana Skuhrovcová	MZE
15.	Ing. Romana Valentová	MSP
16.	Marie Vnoučková	UNIPA

Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů:

Lucie Bohdalová, Hana Končelová, Pavlína Kozlíková, Lucia Zachariášová

Z celkového počtu 27 členek a členů Rady bylo přítomno 21, respektive 24 osob s hlasovacím právem, tj. Rada byla usnášeníschopná.

Úvod

J. Dobeš uvítal přítomné členy a členky Rady, jejich případné zástupce a zástupkyně a hosty a hostky a informoval všechny přítomné o změně na pozici předsedy Rady. Novým předsedou Rady se stal ministr práce a sociálních věcí František Koníček. J. Dobeš omluvil neúčast pana ministra Františka Koníčka. Dále informoval všechny přítomné, že k dnešnímu dni má rada 27 členek a členů, neboť zástupkyně z Ministerstva spravedlnosti ukončila práci na ministerstvu a nebyla dosud navržena nová členka či člen.

Před přikročením k hlasování o programu jednání uvedl J. Dobeš několik informací k současnému uspořádání Rady. Vzhledem ke jmenování nové vlády ČR je relevantní čl. 3 odst. 8 statutu Rady, který uvádí, že funkční období Rady je čtyřleté a kryje se s funkčním obdobím vlády ČR. Avšak v čl. 3 odst. 9 je dále uvedeno, že po skončení funkčního období vykonává Rada svou činnost až do jmenování Rady nové. Z tohoto tedy vyplývá, že v důsledku jmenování nové vlády ČR není nutné přerušit činnost Rady a stávající Rada může nadále vykonávat svou činnost v existujícím složení. V rámci diskuse vyplynula shoda, že pokračování činnosti Rady s odkazem na čl. 3 odst. 9 jejího statutu je nejenom možné, ale také žádoucí zejména vzhledem ke kontinuitě činností, jež jsou Radou (případně také jejími výbory a pracovní skupinou) rozpracovány, dále vzhledem k administrativní i časové náročnosti ustavování Rady nové a v neposlední řadě vzhledem k předpokladu, že případně nově ustavená Rada by působila maximálně po dobu cca jednoho roku, což se vzhledem k jejímu nastavení a možnostem nejevilo jako praktické. Očekává se, že nová Rada bude ustavena až po nadcházejících volbách.

Ad bod 2 – Schválení programu

J. Dobeš představil program a přistoupil k hlasování o schválení programu.

V průběhu projednávání tohoto bodu na zasedání Rady dorazili další 3 členky a členové Rady, počet přítomných členek a členů a zástupců a zástupkyň s hlasovacím právem tak stoupl na 24.

Návrh programu:

Návrh programu jednání – Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, 12. září 2013 od 14:30 hodin	
1. Úvod	J. Dobeš
2. Schválení programu jednání	J. Dobeš
3. Zpráva o plnění úkolů Rady a o činnosti sekretariátu a Zpráva o činnosti výborů, pracovní skupiny	L. Zachariášová, předsedkyně / předsedové, diskuse
4. Problematika porodnictví	J. Dobeš, M. Šimůnková, diskuse
5. Podněty Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů (k zařazení člena/členky Rady do podskupiny RKS MPSV, ke zřízení dotačního programu)	P. Pavlík, diskuse
6. Informace o agendě vztahující se k EU	L. Zachariášová, diskuse
7. Schválení Souhrnné zprávy za rok 2012 k Národnímu akčnímu plánu prevence domácího násilí na léta 2011 - 2014	J. Krpálková, diskuse
8. Informace o projektu Optimalizace institucionálního zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů v ČR	H. Končelová, J. Návarová, diskuse
9. Různé	J. Dobeš, diskuse

O návrhu programu proběhlo **hlasování**: Pro 24, proti 0, zdržel/a se 0. Návrh byl přijat.

Ad bod 3 - Zpráva o plnění úkolů Rady a o činnosti sekretariátu

Zpráva o činnosti výborů, pracovní skupiny:

L. Zachariášová uvedla k bodu 3), který je pravidelně zahrnut na program jednání Rady jako kontrola její dosavadní práce a práce sekretariátu a Výborů. L. Zachariášová nejprve krátce shrnula úkoly stanovené Radou na květnovém jednání. Prvním úkolem bylo zpracovat podnět ke strategii „+1“ k předložení vládě ČR. Tento úkol je v současnosti plněn prostřednictvím Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích ve spolupráci se sekretariátem Rady.

Dalším úkolem, který vyplynul na minulém zasedání Rady, bylo připravit návrh usnesení k porodnictví, budou-li poskytnuty podklady Českou ženskou lobby, a rozeslat je k hlasování per rollam. Tento úkol nebyl dosud splněn, neboť po konzultaci s předsedkyní České ženské lobby bylo dohodnuto, že případný návrh usnesení, včetně diskuse nad otázkou porodnictví, bude projednán na dnešním jednání Rady.

Třetím úkolem z minulého zasedání Rady bylo pozvat předsedu nové pracovní skupiny k porodnictví, náměstka ministra zdravotnictví Ferdinanda Poláka. Tento úkol byl splněn a pan náměstek Polák se zúčastní projednávání otázky porodnictví, které je v programu stanoveno pod bodem 5.

Dále L. Zachariášová shrnula dosavadní činnost sekretariátu Rady. Jako nejdůležitější probíhající událost uvedla realizaci projektu „Optimalizace institucionálního zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů v ČR“, v jejímž rámci sekretariát přijal nové personální posily. L. Zachariášová uvedla, že bližší informace k realizaci projektu budou představeny během jednání v bodu 8. Informovala přítomné, že sekretariát v současnosti disponuje personální kapacitou sedmi osob, z nichž pět je zaměstnáno na plný úvazek a dvě na poloviční.

Dále byl schválen projekt v rámci programu Evropské komise PROGRESS, o jehož předložení byla Rada informována na květnovém jednání. Projekt byl předložen v rámci výzvy zaměřující se na rovnost žen a mužů v rozhodovacích procesech. Projekt bude probíhat v kooperaci s Výborem pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích, neboť jeho významná část se týká zpracování akčního plánu pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích. Jmenovaný výbor bude dále také kontrolovat naplňování akčního plánu. Druhou součástí projektu je zpracování analýzy systému předškolní péče o děti a systému příslušných dávek v České republice. V realizaci této části se úzce zapojí i Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života. Realizace celého projektu by měla být zahájena na podzim letošního roku, pravděpodobně již začátkem října.

Sekretariát se dále podílel na jednáních jednotlivých výborů a pracovní skupiny Rady. Jednání jednotlivých výborů a pracovní skupiny Rady proběhla v průběhu května a června, respektive září. Zápisy z těchto jednání budou k dispozici na webových stránkách MPSV v části týkající se rovných příležitostí žen a mužů. V současnosti probíhá příprava podzimních jednání výborů a pracovní skupiny.

Poslední důležitou věcí, kterou pomáhá realizovat sekretariát Rady, je spolupráce na přípravě dalšího programového období evropských fondů. Sekretariát Rady se jako věcný garant podílí na přípravě obsahové náplně Operačního programu Zaměstnanost, který navazuje na Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Pro potřeby hlubších konzultací s relevantními aktéry a aktérkami byla zřízena pracovní podskupina, v níž spolupracují i některé členky a někteří členové Rady, výborů a pracovní skupiny. Příprava se v současnosti trochu zpožďuje, ale operační program by měl být brzy zveřejněn k vyjádření.

J. Dobeš poděkoval L. Zachariášové a vyzval předsedkyně a předsedy jednotlivých výborů k představení jejich činnosti.

R. Kolínská za Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života (dále jako „Sladovací výbor“) informovala, že od posledního jednání Rady se Sladovací výbor sešel dvakrát. Před prvním setkáním v červnu byl vládou ČR schválen zákon k takzvané dětské skupině. Výbor se rozhodl připravit adekvátní podklady pro Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR pro návrhy úprav. Vzhledem k nedávné a současné politické situaci byl však celý návrh zákona o dětské skupině odsunut. R. Kolínská vyjádřila naději, že s nástupem nové vlády ČR již nebude zákon upozaděn. Druhé jednání Sladovacího výboru proběhlo 11. září 2013 a diskutovalo se především o přípravě workshopu, který by měl být zaměřen na šedou ekonomiku. Pravděpodobný termín konání workshopu byl stanoven na leden, s ohledem na vývoj politické situace. Poslední bod, který R. Kolínská představila, je již L. Zachariášovou jmenovaná spolupráce s Výborem pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a v rozhodovacích pozicích zejména v otázce využívání flexibilních forem práce v ČR v souvislosti se zastoupením žen ve vedoucích pozicích.

J. Dobeš před prezentací činnosti všech výborů navrhl, aby proběhla diskuse až po shrnutí činnosti všech výborů a pracovní skupiny.

J. Smiggels Kavková za Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a v rozhodovacích pozicích (dále jako „Politický výbor“) uvedla, že výbor se sešel v květnu a příští zasedání bude třetí týden v září. Během své dosavadní činnosti za letošní rok Politický výbor spolupracoval na odborném semináři v Poslanecké sněmovně. Jedna část semináře byla věnovaná kvótám na rozhodovací pozice a druhá část diskusi se zástupci a zástupkyněmi jednotlivých parlamentních stran. Vzhledem k tomu,

že rok 2014 bude rokem supervolebním, hlavním tématem diskuse Politického výboru bylo, co udělat na podporu žen kandidujících v nadcházejících volbách. Strategie vzešlá z diskuse bude revidována v souvislosti se současnou politickou situací a členky a členové Politického výboru by rádi přišli s aktivitou, která by podpořila ženy v předčasných volbách. Politický výbor bude zapojen i do přípravy a realizace projektu v rámci programu PROGRESS.

J. Krpálková za Výbor pro prevenci domácího násilí (dále jako „Výbor DN“) uvedla, že Výbor DN se doposud sešel dvakrát. Jednou z důležitých navazujících aktivit byla schůzka se zástupci MŠMT, při které byl diskutován Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 - 2014. Bližší seznámení s jeho plněním je na programu v bodě 7. Se zástupci MŠMT proběhla podle J. Krpálkové zajímavá diskuse o prevenci domácího násilí ve výuce na školách. Mezi Výborem DN a MŠMT zatím bohužel panuje neshoda, jak by tato prevence měla vypadat. Výbor DN je toho názoru, že pojem „domácí násilí“ by se měl přímo objevit v rámcových vzdělávacích programech. MŠMT s tím však nesouhlasí a odmítá explicitní termín „domácí násilí“ do rámcových vzdělávacích programů zahrnout. Výbor DN zároveň zpracovává druhové standardy pro prevenci v rámci sociálních služeb, z nichž jeden bude určen pro práci s oběťmi domácího násilí a druhý pro práci s osobami, které se násilím dopouštějí. V tomto ohledu panuje neshoda s MPSV, se kterým Výbor DN na přípravě standardů spolupracuje. Výbor chce standardy pro práci s domácím násilím zahrnout přímo do zákona o sociálních službách a příslušných prováděcích předpisů, MPSV však s tímto postupem nesouhlasí a ještě přesně nestanovilo, jak bude se standardy dále pracovat. S největší pravděpodobností je zahrne pouze do metodických materiálů.

M. Jára za Pracovní skupinu muži a rovnost žen a mužů (dále jako „Pracovní skupina“) uvedl, že se skupina sešla jednou a příští jednání je naplánováno na následující týden. V současné době skupina zpracovává zprávu o sociálních podmínkách otcovství v ČR a tato zpráva by měla být předložena na příštím zasedání Rady.

P. Pavlík za Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů (dále jako „Institucionální výbor“) uvedl, že Institucionální výbor se setkal jednou a pracoval na podnětech o posílení agendy rovných příležitostí žen a mužů v rámci Kanceláře veřejného ochránce práv a zveřejňování dotačních řízení jednotlivých resortů. V této souvislosti se diskutovala především otázka dotací pro neziskový sektor. Dalším tématem diskuse Institucionálního výboru byla otázka migrantek a problematika jejich zdravotního pojištění. Oba zmíněné podněty, jeden sekretariátu a jeden Radě, budou předloženy na příštím zasedání Rady.

J. Dobeš poděkoval všem předsedkyním a předsedům za informace a otevřel diskusi.

P. Špondrová se v souvislosti se stavem přípravy návrhu zákona o péči o dítě v dětské skupině obrátila na R. Kolínskou s dotazem, zda současná situace není vnímána jako příležitost pracovat na novém podnětu k návrhu, nebo navrhnout zcela novou úpravu stávajícího stavu.

R. Kolínská poděkovala za podnět a odpověděla, že zákon je v podstatě dobrý až na několik drobností, které je třeba upravit. Přijala výzvu a řekla, že bude zahrnuta do práce Sladovacího výboru.

J. Dobeš informoval přítomné, že k návrhu zákona o péči o dítě proběhla rovněž diskuse v Senátu Parlamentu ČR, která byla názorově velmi pestrá. Navrhl, že by bylo vhodné uspořádat seminář pro senátorky a senátory k tématu dětské skupiny a péče o děti v předškolním vzdělávání i v souvislostech se sladováním, se strategickými cíli, s ekonomikou a edukačními záměry.

R. Kolínská uvedla, že Sladovací výbor předpokládal, že v Senátu PČR bude o zákon k dětské skupině tvrdý boj. Vyjádřila pochybnost, zda by se senátoři a senátorky semináře k péči o dítě do tří let věku zúčastnili. Domnívá se, že by v ČR mohla k zajištění péče o předškolní děti panovat stejná právní úprava jako v Německu, kde obec platí rodičům za dítě na zajištění péče a již neurčuje, v jakém typu skupin je dítě umístěno.

P. Pavlík řekl, že v případě konání semináře pro senátory a senátorky by měli být jako přednášející pozváni odborníci a odbornice ze Sociologického ústavu, kteří v nedávné době vydali práci „Péče o nejmenší: Boření mýtů“¹, kde shrnují mýty a omyly, jež v péči o předškolní děti panují.

J. Dobeš shrnul diskusi na toto téma konstatováním, že diskuse problematiky péče o dítě je stále živá.

P. Špondrová se obrátila na P. Pavlíka s žádostí o bližší specifikaci analýzy práce Veřejného ochránce práv Institucionálním výborem.

P. Pavlík uvedl, že Institucionální výbor především sledoval na kolik ombudsman plní roli, která vyplývá z příslušných směrnic Evropské unie. Ukázalo se, že kancelář ombudsmana se zaměřuje pouze na obecnou diskriminaci, problematika rovných příležitostí žen a mužů není zabezpečena ani personálně. Institucionální výbor bude apelovat prostřednictvím Rady, aby agenda byla do budoucna zabezpečena.

J. Dobeš uzavřel diskusi k tomuto bodu a vzhledem k časovým možnostem hosta F. Poláka navrhl předřadit bod 5 před ostatní body programu.

O změně programu proběhlo hlasování: 24 pro, 0 proti, 0 zdržel/a se. Návrh byl přijat.

Ad bod 4 - Problematika porodnictví:

J. Dobeš uvítal paní M. Vnoučkovou, zástupkyni Unie porodních asistentek. Uvítal pana F. Poláka, náměstka ministra zdravotnictví a předsedu poradní skupiny ministra zdravotnictví pro problematiku porodnictví, která vznikla po rozpuštění skupiny původní.

J. Dobeš připomenul, že o problematice se již hovořilo a vývoj situace je mediálně sledován. V nedávné době také rozhodl Ústavní soud o případu porodní asistentky paní I. Königsmarkové. Dne 10. září zároveň proběhlo slyšení u Evropského soudu pro lidská práva v rámci žaloby na ČR z důvodu nezajištění práva na svobodnou volbu místa, způsobu a podmínek porodu. J. Dobeš požádal M. Vnoučkovou o krátkou prezentaci činnosti porodních asistentek.

M. Vnoučková poděkovala za pozvání. Představila porodní asistenci jako samostatný obor na základě prezentace historických souvislostí oboru v českých zemích (viz příloha č. 1 tohoto zápisu). K současnému stavu diskuse M. Vnoučková připomenula, že zástupkyně porodních asistentek byly vyloučeny z poradní skupiny Ministerstva zdravotnictví a byla jim tím znemožněna účast na dalším řešení problematiky svobodné volby místa a způsobu porodu.

J. Dobeš poděkoval za prezentaci a požádal pana F. Poláka k uvedení do problematiky ze strany MZd a jeho pracovní skupiny.

F. Polák poděkoval za pozvání a řekl, že MZd si porodních asistentek váží, ale jako každé ministerstvo určuje podmínky pro provozování činnosti, která spadá do jeho gesce. Ohradil se vůči tvrzení M. Vnoučkové, že asistentky byly vyloučeny z poradní skupiny. Uvedl, že asistentky nebyly informovány o vyloučení, ale že skupina prostě ukončila činnost, protože tehdejší ministr zdravotnictví se rozhodl, že skupina není schopna dosáhnout konsensu či posunu v jednání. Rozhodl se tedy jmenovat novou pracovní skupinu pod vedením F. Poláka.

J. Dobeš požádal F. Poláka o informaci, kam a jakým směrem se současná pracovní skupina MZd ubírá.

F. Polák odpověděl, že skupina byla jmenována minulým ministrem zdravotnictví L. Hegerem jako jeho poradní orgán. Pan ministr L. Heger požádal své vybrané zástupce o návrhy členů poradní

¹ HAŠKOVÁ, Hana, SAXONBERG, Steven a MUDRÁK, Jiří. Péče o nejmenší: boření mýtů. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici se Sociologickým ústavem AV ČR, 2012. 199 s. Knižnice Sociologické aktuality; sv. 29. ISBN 978-80-7419-114-5.

skupiny a ti oslovili např. Českou asociaci sester a jiné organizace a požádali je o návrh jednotlivých členů a členek. Skupina se dosud sešla několikrát, poměrně intenzivně jednala v průběhu června. Názory ve skupině jsou protichůdné, ale současné složení je konstruktivní a má za cíl najít, jak zvýšit kompetence porodních asistentek, aby se v praxi mohli více podílet na péči o dítě a matku, a to i ve fázi samotného porodu. F. Polák se domnívá, že nová skupina dokáže debatu i řešení problematiky posunout dál, ale nemohou zasahovat do vzdělávání asistentek. Mohou však nastavit pravidla v rámci zahrnutí práce asistentek do zdravotního pojištění.

J. Dobeš vyjádřil naději, že vše bude předloženo v podobě návrhu nové vlády.

F. Polák k tomu uvedl, že ve změně osoby ministra nedošlo ke změně pohledu ministra. Poradní skupina navíc pravidelně ministra zdravotnictví informuje o své činnosti.

J. Dobeš poděkoval M. Vnoučkové a F. Polákovy za uvedení jejich stanovisek a otevřel diskusi.

M. Šimůnková poděkovala F. Polákovi za jeho účast na Radě. Uvedla, že je na tuto problematiku často tázána z hlediska ochrany lidských práv a práv žen. Podle M. Šimůnkové by lidská práva měla stát na vrcholu všech agend. Připomenula genezi původní pracovní skupiny, která vznikla s myšlenkou posunu situace. Všichni zainteresovaní v problematice doufali v závěry, které měly z jednání první pracovní skupiny vyplynout. Ze strany MZd měla být vůle k tomu, že žena je právě tou, koho se problematika porodů týká a že to bude v ČR respektováno. Bohužel závěry první pracovní skupiny nebyly odhlasovány, ale byly alespoň zaslány panu ministrovi. Došlo však i k odklonu od původních záměrů pracovní skupiny, tj. zlepšit situaci ohledně domácích porodů, a celá diskuse se posunula k porodním domům. Výsledkem veškerého jednání bylo, že všichni členové a členky první pracovní skupiny dostali vyrozumění, že pracovní skupina se ruší a že bude ustavena nová skupina, kde budou již jen vybraní zástupci, jejichž názory se liší od těch, co chtěli posun v řešení otázky domácích porodů. M. Šimůnková se rozhodla, že počká na to, k jakým závěrům nová skupina dojde. V rámci své agendy požádala ministra o oficiální výsledky činnosti druhé pracovní skupiny, protože měla k dispozici jen informace z médií, které vypovídaly o tom, že žena může rodit s asistencí jen v porodnici a že pojišťovny hradí jen některé úkony. Tyto informace nejsou dostatečné a ráda by se tedy zeptala na termín, kdy by měla skupina přinést výsledky, případně zda již výsledky nové diskuse jsou a jaké. M. Šimůnková konstatovala, že neslyšela od F. Poláka nic z hlediska ochrany práv žen. Má proto pocit, že ženám do tak jedinečné události stát zasahuje a chce chránit dítě před jeho matkou. Tvrzení o ochraně dítěte je z pohledu Šimůnkové nesmyslné, protože matka, která rodí jinde než v nemocnici, to dělá právě pro své dítě, aby byla v psychickém pořádku. Podle M. Šimůnkové se samozřejmě situace v některých porodnicích zlepšuje, ale na psychický faktor rodičky se stále nehledí. Na závěr se M. Šimůnková otázala zda, v okamžiku, kdy Evropský soud pro lidská práva vydá rozsudek proti České republice, je MZd připraveno adekvátně reagovat.

F. Polák souhlasil, že na prvním místě by měla být práva ženy. Dále řekl, že pracovní skupina může v nejbližší době dát asistentkám kompetence ve stávajících zdravotnických zařízeních. K tomuto kroku musí však být vytvořeny vyhlášky. Jedním ze zákonných nosičů úprav je seznam zdravotnických úkonů, kde je uvedeno, kdo může jaký zákrok dělat a kdo ne. Zdravotní pojišťovny v návaznosti na tento dokument trvají na tom, že porod může vést pouze lékař. Nová pracovní skupina se snaží, aby fyziologický porod mohly vést porodní asistentky a měly zákrok zaplacen pojišťovnou. Takový proces úpravy zákona však může trvat více než rok, jelikož se musí projednat z více úhlů. Tento první krok na základě shody druhé pracovní skupiny by tedy mohl vyjít v platnost až od 1. ledna 2015. F. Polák však v tomto ohledu požádal ministra zdravotnictví o vstřícnost provést tento krok již k 1. lednu 2014. Tato konkrétní věc je již v rámci pracovní skupiny dohodnuta. F. Polák předpokládá, že pracovní skupina bude jednat dále. První pracovní skupina fakticky nedosáhla ničeho, tato druhá skupina dosáhla alespoň první věcné shody.

M. Uhl se domnívá, že F. Polák hovoří z pohledu systému, zatímco M. Uhl zastává pohled uživatele. Uvedl osobní zkušenost s domácím porodem a domnívá se, že rodina má právo se rozhodnout, zda bude matka rodit dítě doma nebo v porodnici. Zeptal se F. Poláka, co pracovní skupina udělá pro to,

že když se matka rozhodne родit doma, což jí zaručují mezinárodní i evropské předpisy, aby jí byla zajištěna dostatečná péče. Dále se zeptal, zda pojišťovna tuto péči uhradí.

F. Polák souhlasil, že je právo ženy rozhodnout se, kde bude родit. Dodal však, že Ministerstvo zdravotnictví určí, za jakých podmínek je možné porod vést. Ministerstvo stanoví, jaké mají mít porodní asistentky vzdělání, jakou mají mít praxi, jakým technickým vybavením mohou a mají disponovat, aby lidé věděli, že se na tento subjekt můžou spolehnout. Podle F. Poláka hrozí, že pokud by se uživatel, který očekával péči v nějaké kvalitě a bezpečí, stalo něco nebezpečného, mohl by si tento uživatel stěžovat na stát za to, že vydal oprávnění k provozování činnosti a péče nebyla bezpečná.

M. Uhl se zeptal F. Poláka, zda se tedy nedomnívá, že doma je v současnosti možné родit. F. Polák odpověděl, že se tak nedomnívá.

J. Smiggels Kavková se domnívá, že medicína již není paternalistická a zeptala se, v jakém smyslu jsou v poradní skupině zastoupeny příjemkyně péče. Informovala zúčastněné, že porodní asistentky v pracovní skupině MZd zastoupeny nejsou, neboť je tam pouze jedna osoba, která je profesí gynekologická sestra, ne porodní asistentka, a ta zastupuje pouze Českou asociaci sester. J. Smiggels Kavková navrhla, že do pracovní skupiny by se měly přizvat porodní asistentky i z jiných organizací. Souhlasí s F. Polákem, že první skupina nebyla ideální, podle J. Smiggels Kavkové však problém spočíval ve způsobu moderace celé diskuse. Vzhledem k tomu, že v současné pracovní skupině chybí hlas porodních asistentek a příjemkyní péče, jsou výsledky diskuse nové pracovní skupiny MZd podle J. Smiggels Kavkové nelegitimní.

F. Polák uvedl, že pracovní skupina je poradním orgánem ministra zdravotnictví. MZd si může zvolit jakýkoliv poradní orgán, který uzná za vhodný. Poradní orgán v případě první skupiny selhal, neboť nedosáhl potřebného konsensu. V současnosti poradní orgán pracuje a posunul řešení problematiky dál. F. Polák dále konstatoval, že v nové pracovní skupině je převaha žen, neboť disponuje sedmi členkami a pěti členy. Uvedl, že pracovní skupina může navrhnout ministrovi zdravotnictví, aby jmenoval do pracovní skupiny i další osoby, a aby uspokojil Radu vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, mohou to být muž a žena.

M. Vnoučková připomněla, že od roku 2004 mají porodní asistentky dané zákonné kompetence a není třeba je navyšovat, protože nemusí mít vyšší kompetence než asistentky v jiných evropských státech. Problém podle ní spočívá v tom, že v současnosti asistentky nemohou plnit svou činnost v rámci institucí, což se musí řešit. Nová právní úprava by se měla připravovat s porodními asistentkami, ne se skupinami, které jsou proti. Uvedla, že např. zdravotní sestry, které jsou v nové pracovní skupině zastoupeny, požádaly ministra zdravotnictví o zrušení domácího porodu. M. Vnoučková se dále zeptala F. Poláka, kolik subjektů má právo poskytovat porodní péči doma.

F. Polák neznal na otázku konkrétní odpověď. Uvedl, že v zákonné úpravě se neříká, zda může porod probíhat doma či jinde, nýbrž uvádí, jaké má mít porodník personální a technické vybavení. F. Polák znovu konstatoval, že současná pracovní skupina dokázala za 7 měsíců více, než předchozí.

M. Vnoučková vznesla otázku, proč je rozpor mezi ČR a ostatními státy EU, protože v ČR se porodní asistentky musí registrovat jako pracoviště, zatímco v ostatních státech EU se porodní asistentka registruje jako služba, to znamená, že nemusí mít záštitu kamenného objektu.

F. Polák řekl, že obdobně funguje i domácí sesterská zdravotnická péče. Zdravotnice se registrují za podobných podmínek na vzdělání a vybavení atd.

M. Vnoučková uzavřela, že vyhlášky ukládají asistentkám splnění podmínek, které nejsou schopny zajistit.

P. Špondrová informovala F. Poláka, že porodnictví je příkladem nerovnosti mezi muži a ženami. Rodí ženy, avšak o způsobu a místě porodu rozhodují muži. Navrhla, aby se pracovní skupina pod vedením

F. Poláka věnovala také otázkám péče v porodnicích, protože ženy s ní dlouhodobě nejsou spokojeny a jsou proto nuceny rodit doma.

F. Polák souhlasil s problémovou péčí v rámci porodnic. Rovněž souhlasil, že přístup k ženě, respektive k rodině by měl být přívětivější. Navrhl, že základním řešením situace by mohlo být, že v porodnici budou moci provést porod porodní asistentky.

J. Dobeš navrhl vzhledem k nedostatku času na další diskusi, že veškeré další podněty budou skrze sekretariát posílány F. Polákovi a ten je zodpoví prostřednictvím elektronické pošty.

F. Polák poděkoval za pozvání na diskusi o porodnictví a rozloučil se se všemi přítomnými.

P. Pavlík konstatoval, že změna tématu směrem k porodnicím není vyhovující, neboť diskuse bude dále pokračovat tématem, jak zlepšit porodnice a to odvrhne pozornost od volby ženy. Další otázka, která by se měla podle P. Pavlíka řešit, je, proč je jiná situace ČR než v Evropě. P. Pavlík se domnívá, že celý problém spočívá jen v otázce financí a diskuse se už stává vyčerpávající.

M. Vnoučková informovala přítomné, že obor porodní asistence se v ČR dlouhodobě nevyvíjí, péče v rámci fyziologického porodu zcela stagnovala. Veškeré standardy jsou lékařské, tudíž se navyšuje intervence a mnoho porodů končí záchranou života. Světová zdravotnická organizace uvádí, že 80 % žen může porodit v normální péči. Péče porodních asistentek je také levnější, tudíž se jedná o ekonomické rozhodnutí. Všude ve světě je situace opačná a péče je poskytována osobami, které jsou ji schopny poskytnout na nejnižší možné úrovni, neboť je to ekonomické. Porodní asistentka je zcela schopna provést fyziologický porod sama.

L. Ptáčková Melicharová konstatovala, že nová pracovní skupina je skutečně poradním orgánem ministra zdravotnictví a z této pozice si může zvolit ke členství, koho chce, a naložit s výsledky své práce, jak chce. Rada má však svrchovanou moc a měla by zajistit, aby žena měla právo rozhodnout se, kde a s kým chce rodit. MZd by mělo odpovědět, jak by toto právo mělo být zajištěno.

R. Kolínská se domnívá, že je diskuse vedena špatně. Připomněla, že lékař léčí a porod není choroba. Jestli porod probíhá fyziologicky, lékaře není potřeba. Ženy samozřejmě vědí, že doma nemají potřebné vybavení. Domácí porod pod vedením porodní asistentky je služba, která závisí na volbě ženy. Toto by mělo být podle R. Kolínské centrálním bodem diskuse.

M. Čermáková vznesla pracovní návrh. Rada by měla být v tomto tématu aktivnější a dohodnout se na ustavení užší pracovní skupiny, která by téma dala do bližší souvislosti s Radou, protože se zdá, že není nezasvěceným osobám zcela jasné, proč se otázkou porodů zabývá právě Rada.

M. Šimůnková uvedla, že bylo málo prostoru pro diskusi s F. Polákem. Podle jejího názoru si stát a MZd neuvědomuje, že staví ženu do nebezpečné situace. Stát dovoluje domácí porody, ale sankcuje porodní asistentky. Z toho důvodu ženy v současnosti rodí doma tajně s porodními asistentkami. Je to tristní situace, že Česká republika porušuje práva žen v oblasti porodnictví. Ve spolupráci se sekretariátem Rady připravila M. Šimůnková návrh usnesení k situaci v českém porodnictví, které by chtěla Radě předložit.

L. Zachariášová představila návrh usnesení.

J. Dobeš shledal druhou část návrhu usnesení ne zcela konkrétní a navrhl v tomto smyslu navázat na návrh M. Čermákové, aby předsednictvo Rady spolu se sekretariátem připravilo vznik úzké pracovní skupiny. Navrhl také, aby se pracovní skupina Rady zabývala lidskoprávními otázkami, a v této souvislosti navrhl druhou část přeformulovat do konkrétního podnětu zřízení pracovní skupiny Rady.

P. Špondrová navrhla, aby pracovní skupina Rady byla zřízena na právě probíhajícím jednání Rady.

J. Smiggels Kavková připomněla, že pracovní skupina Rady by měla mít i externí členy a členky. Navrhla odhlasovat na právě probíhajícím jednání zřízení pracovní skupiny a na příští zasedání vypracovat stanov a další záležitosti.

J. Dobeš doplnil, že předsedu skupiny musí jmenovat předseda Rady, tedy nelze pracovní skupinu zřídit přímo.

M. Uhl se otázal, zda je možné podávat návrhy na předsedu pracovní skupiny.

J. Dobeš znovu zopakoval, že jmenování předsedy pracovní skupiny bude na předsedovi Rady.

P. Markovičová uvedla, že problematika se v rámci agendy Rady probírá docela často, a proto navrhla, aby MZd měla v pracovní skupině svého zástupce.

P. Pavlík podal návrh, aby se jednání skupiny na MZd účastnila také M. Šimůnková. K textu návrhu usnesení Rady dále navrhl, aby byl konkrétně jmenován aktér, tj. rodiče.

J. Chržová oponovala návrhu P. Pavlíka a navrhla, aby v textu byla uvedena explicitně pouze matka, protože ta je vždy jistá. Obává se, že by došlo k výkladu, že k rozhodnutí o místě a způsobu porodu budou požadováni oba rodiče a pokud nebudou přítomni, bude žena nucena podvolit se požadavkům lékařů.

R. Kolínská navrhla v bodě tři usnesení naformulovat, aby byla neprodleně zřízena pracovní skupina.

J. Dobeš požádal L. Zachariášovou o úpravu návrhu usnesení podle připomínek členů a členek. Poděkoval M. Vnoučkové a dalším hostům a hostkám diskuse o porodnictví, které se následně rozloučily a opustily jednání.

L. Zachariášová upravila a přečetla návrh usnesení:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

- i. bere na vědomí informace o činnosti současné Pracovní skupiny pro porodnictví při Ministerstvu zdravotnictví ČR a vyjadřuje znepokojení nad tím, že tato Pracovní skupina se nezaměřuje na situaci v českém porodnictví komplexně tak, aby mohla být realizována svobodná volba ženy vybrat si způsob, okolnosti a místo porodu, resp. těhotenskou, porodní a poporodní péči;*
- ii. vyzývá Ministerstvo zdravotnictví, aby přizvalo do Pracovní skupiny uvedené v bodě i. tohoto usnesení zmocněnkyni vlády pro lidská práva;*
- iii. pověřuje předsednictvo Rady, aby neprodleně zřídilo pracovní skupinu Rady, která by se zabývala tématem rovných příležitostí žen a mužů ve vztahu k oblasti porodnictví;*
- iv. pověřuje předsednictvo Rady a sekretariát Rady, aby na příštím zasedání předložil Radě podnět s doporučeními k naplnění svobodné volby ženy vybrat si způsob, okolnosti a místo porodu, resp. těhotenskou, porodní a poporodní péči v České republice.*

*O návrhu usnesení proběhlo **hlasování**: 24 pro, 0 proti, 0 zdržel/a se. Usnesení bylo přijato.*

Ad bod 5 - Podněty Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů (k zařazení člena/členky Rady do podskupiny RKS MPSV, ke zřízení dotačního programu:

J. Dobeš požádal P. Pavlíka, aby představil oba podněty.

P. Pavlík přednesl podnět, který je směřován sekretariátu Rady. Podnět vyzývá ke koordinaci pozice ČR v EU v oblasti rovných příležitostí žen a mužů. Konkrétní návrh spočívá ve jmenování člena nebo členky Rady členem nebo členkou pracovní podskupiny pro rovné příležitosti žen a mužů Resortní koordinační skupiny MPSV, která projednává záležitosti týkající se EU. Institucionální výbor navrhuje jako zástupkyni P. Špondrovou. Podnět je uveden v příloze č. 2.

J. Dobeš požádal P. Špondrovou, aby se vyjádřila k návrhu její osoby a představila se ostatním členům a členkám Rady.

P. Špondrová se krátce představila a vyjádřila souhlas se svým jmenováním. Uvedla také, že je důležité formalizovat celý proces ve spolupráci se sekretariátem Rady, aby se veškeré informace dostaly všem členům a členkám Rady.

J. Dobeš poděkoval P. Špondrové a přečetl návrh usnesení:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

navrhuje zástupkyni nestátní neziskové organizace Otevřená společnost ProEquality Pavlu Špondrovou jako členku pracovní podskupiny pro rovné příležitosti žen a mužů Resortní koordinační skupiny MPSV.

*K návrhu usnesení proběhlo **hlasování**: Pro 24, proti 0, zdržel/a se 0. Usnesení bylo přijato.*

J. Dobeš požádal P. Pavlíka o představení druhého podnětu.

P. Pavlík informoval členy a členky Rady, že podnět vyplynul z diskuse o dotacích na finanční zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů. Dle návrhu Rada doporučuje ministrovi práce a sociálních věcí, aby zřídil dotační program k rovným příležitostem žen a mužů a aby tento program byl zajištěn s adekvátními financemi.

J. Dobeš přečetl podnět a požádal o hlasování o podnětu:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

vyzývá ministra práce a sociálních věcí ke zřízení samostatného dotačního programu pro nestátní neziskové organizace pro oblast rovných příležitostí žen a mužů pro rok 2014.

*K návrhu usnesení proběhlo **hlasování**: pro 24, proti 0, zdržel/a se 0. Usnesení bylo přijato.*

J. Dobeš doplnil k podnětu informaci, že materiál zajišťující dotace k rovným příležitostem žen a mužů byl již schválen a ve spolupráci se sekretariátem se zpracovává vymezení konkrétního dotačního titulu.

Ad bod 6 - Informace o agendě vztahující se k EU:

J. Dobeš požádal L. Zachariášovou, aby provedla Radu jednotlivými aktivitami agendy vztahující se k EU.

L. Zachariášová připomenula, že tento bod byl do programu zařazen opětovně na základě doporučení Institucionálního výboru a bude na program jednání Rady zařazován pravidelně. L. Zachariášová představila činnost Resortní koordinační skupiny pro záležitosti Evropské unie při MPSV (dále jen RKS). V rámci RKS je zřízena podskupina pro rovné příležitosti žen a mužů. Tato podskupina v období od května do srpna 2013 projednávala dva materiály vztahující se k rovným příležitostem žen a mužů. Prvním z nich je Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních, tj. tzv. kvótová směrnice pro obchodní spol. L. Zachariášová informovala přítomné, že ČR setrvává v této otázce na svém postoji a návrh této směrnice nepodporuje.

Na jednání byly projednávány především technické věci. L. Zachariášová se domnívá, že je třeba přijímat pozitivně, že směrnice je stále zařazována na program jednání příslušných orgánů, což znamená, že je to priorita, kterou chtějí Evropská komise i předsednické země projednávat.

Další věc, kterou L. Zachariášová představila, byla příprava instrukce k Závěrům Rady k podpoře role žen v rozhodovacích procesech v médiích. L. Zachariášová předala členům a členkám Rady resumé z celého jednání, že výhrada přezkumu, kterou ČR držela, byla stažena na Radě EPSCO a Závěry předsednictví byly přijaty ve znění, ve kterém byly navrženy.

Ad bod 7 - Schválení Souhrnné zprávy za rok 2012 k Národnímu akčnímu plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014:

J. Dobeš uvedl téma a požádal L. Zachariášovou o uvedení.

L. Zachariášová představila problematiku na základě podkladu k Souhrnné zprávě za rok 2012 o plnění Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014 (dále jako „Souhrnná zpráva“), jehož koordinaci vykonává Ministerstvo vnitra. Souhrnné zprávy jsou zpracovávány za každý rok Ministerstvem vnitra za úzké spolupráce s oddělením rovných příležitostí žen a mužů na MPSV a Výborem pro prevenci domácího násilí a Radou.

J. Dobeš vyzval J. Krpálkovou k přednesení dalších informací.

J. Krpálková uvedla, že materiál byl předložen ke stanovisku Výboru DN k plnění Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014 (dále jako „NAP DN“) a informovala členy a členky Rady, že zvýrazněné pasáže jsou doplňkem Výboru DN. Uvedla, že v Souhrnné zprávě není nutné nic měnit, pouze je nutné zdůraznit hledisko, že obětí domácího násilí není jen žena, ale i dítě.

J. Krejčí doplnil stanoviska MŠMT a uvedl, že Zprávu považuje za poněkud zavádějící.

P. Špondrová vznesla dotaz, zda vláda ČR bere zprávu na vědomí usnesením, nebo pouze k informaci.

L. Zachariášová odpověděla, že vláda ČR bere zprávu jen na vědomí. Tím nelze ukládat další opatření.

P. Pavlík se zeptal, jak jsou řešeny preventivní programy v rámci škol.

J. Krejčí popsal proces řešení preventivních programů. Každá škola má svou strategii, svůj plán s popisem boje proti domácímu násilí a šikaně. Do celého procesu jsou zahrnuti školní metodici prevence a krajsí koordinátoři.

J. Krpálková informovala přítomné o podnětné diskusi s MŠMT. MŠMT nicméně neporozumělo dikci NAP DN a na některé úkoly nereagovalo. Například měla být zpracována metodika, ale zpracována není, tj. úkol nebyl splněn. Doplnila dále, že Výbor DN bude pracovat na přípravě akčního plánu prevence domácího násilí pro další období a bude lépe formulovat úkoly.

J. Dobeš ukončil diskusi a přečetl návrh usnesení:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

schvaluje Souhrnnou zprávu za rok 2012 o plnění Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014.

*o návrhu usnesení proběhlo **hlasování**: 23 pro, 0 proti, 1 zdržel/a se. Usnesení bylo přijato.*

Ad bod 8 - Informace o projektu Optimalizace institucionálního zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů v ČR:

J. Dobeš podal obecné informace o realizaci projektu „Optimalizace institucionálního zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů v ČR“ (dále jako „Projekt RPŽM“) a uvedl, že důležitým cílem je vytvořit nástroj monitorování rovných příležitostí žen a mužů na úrovni institucí. Vyzval H. Končelovou k prezentaci projektu

H. Končelová představila nejdůležitější informace o realizaci projektu a o jeho současném průběhu (prezentace k projektu viz příloha č. 3).

Ad bod 9 Různé:

J. Krejčí informoval členky a členy Rady o stavu genderové rovnosti na MŠMT. Materiál MŠMT k zjištění rovnosti žen a mužů byl schválen poradou vedení MŠMT a je k dispozici na webu MŠMT.

V. Kosičková oznámila, že MZV otevřelo ke 2. září firemní školku.

M. Čermáková oznámila, že Akademie věd otevřela dvě firemní školky.

P. Špondrová informovala přítomné, že v pondělí byla zahájena konference k Norským fondům a ráda by byla na dalším jednání Rady seznámena s dalšími podrobnostmi k Norským fondům.

P. Pavlík přislíbil, že Institucionální výbor udělá zápis o Norských fondech a rozešle jej pro informaci členkám a členům.

J. Dobeš poděkoval všem za spolupráci, ukončil jednání a rozloučil se.

Seznam úkolů a závěrů plynoucích ze zasedání Rady:

1. Zřízení pracovní skupiny Rady, která by se zabývala tématem rovných příležitostí žen a mužů ve vztahu k oblasti porodnictví (zodpovídá: předsednictvo Rady; termín: neprodleně).
2. Předložit Radě podnět s doporučeními k naplnění svobodné volby ženy vybrat si způsobu, okolnosti a místo porodu, resp. těhotenskou, porodní a poporodní péči v České republice (zodpovídá: předsednictvo a sekretariát Rady; termín: příští zasedání Rady).
3. Jmenovat členku Rady Pavlu Špondrovou členkou pracovní podskupiny Resortní koordinační skupiny MPSV, která projednává záležitosti týkající se EU (zodpovídá: sekretariát Rady).

Přílohy záznamu:

Příloha č. 1: Prezentace k problematice porodnictví

Příloha č. 2: Podnět Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů (k zařazení člena/členky Rady do podskupiny RKS MPSV)

Příloha č. 3: Prezentace k projektu „Optimalizace institucionálního zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů“.

V Praze dne 12. září 2013

Zapsala: Pavlína Kozlíková

Schválil:

Ing. František Koníček, předseda Rady